

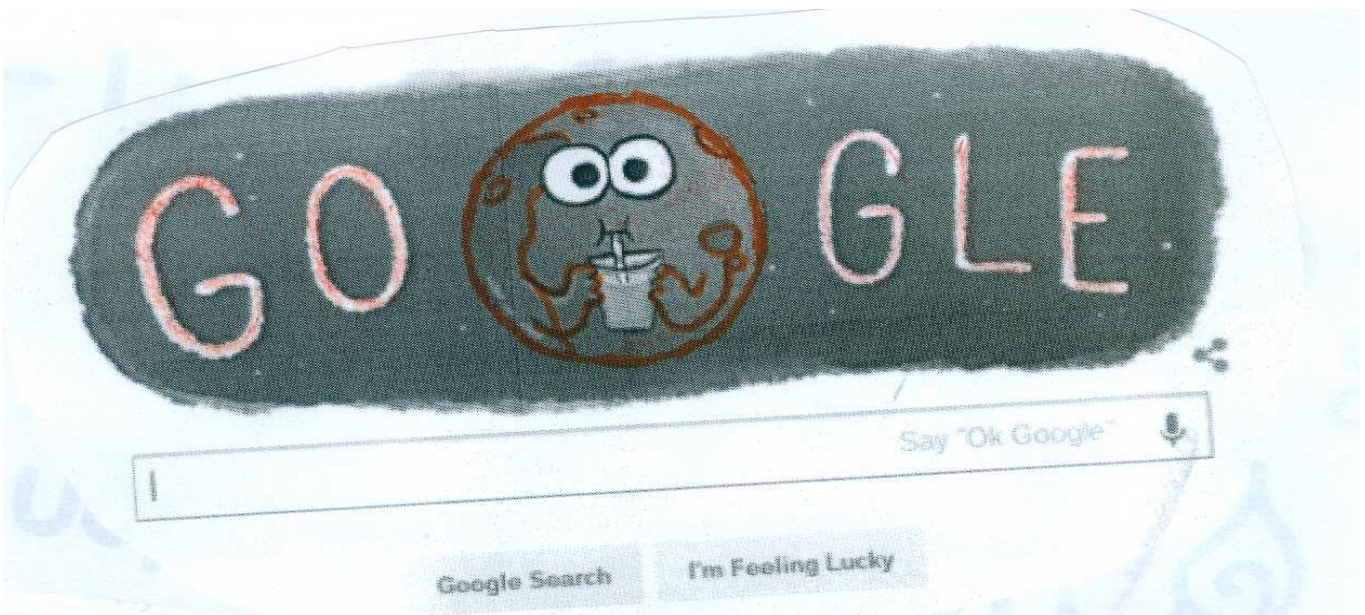
Να τι συνέβη (Α΄):

Τα νέα διαδόθηκαν στον τρίτο πλανήτη του ηλιακού μας συστήματος ένα φθινοπωρινό πρωινό της Δευτέρας (29/9/15):

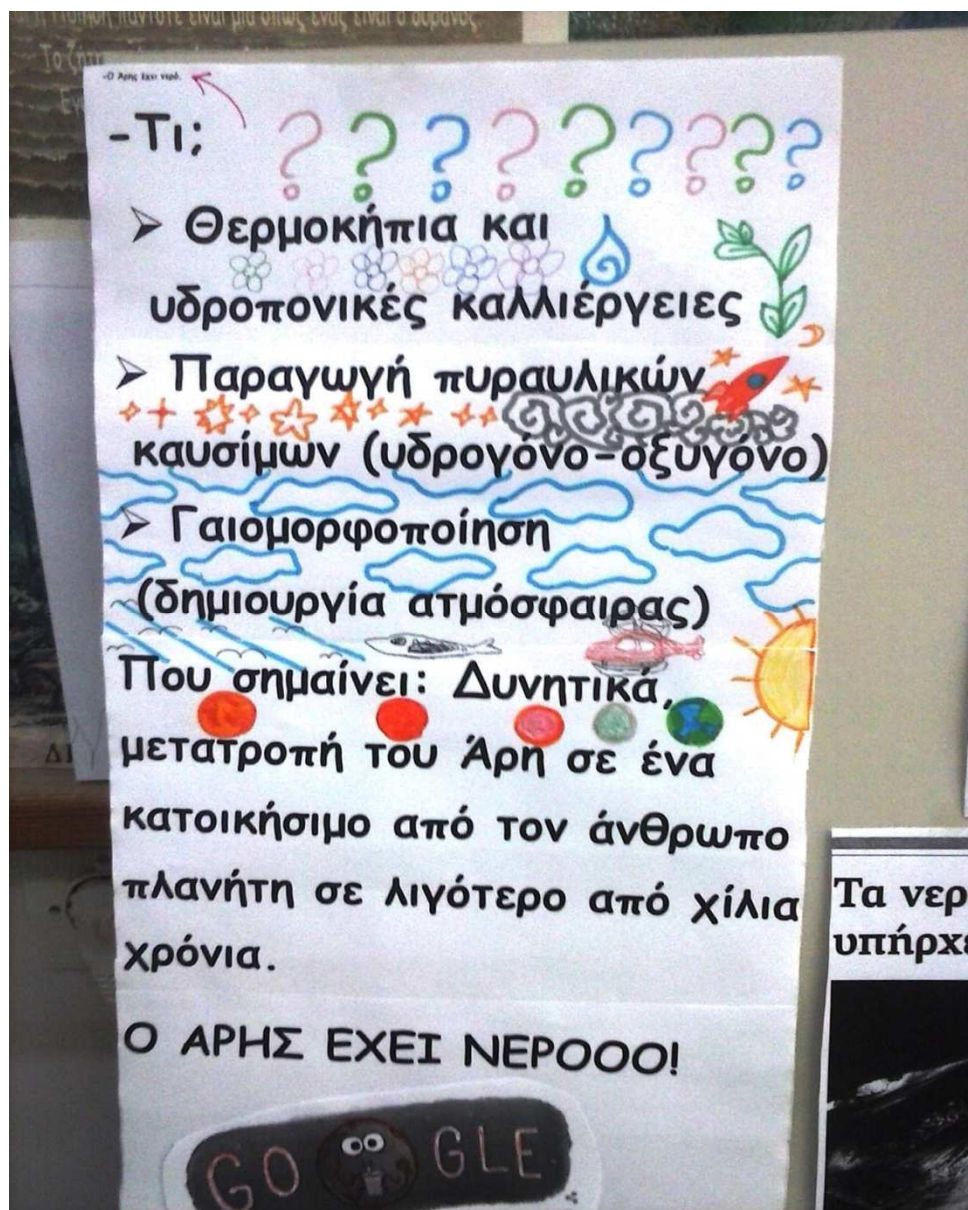

Βοτσαλάκι από τις καλοκαιρινές διακοπές με ζωγραφισμένο το ηλιακό μας σύστημα.

Η NASA είναι σε θέση να διαβεβαιώσει την ύπαρξη νερού σε υγρή μορφή στην επιφάνεια του Άρη.

Μια μέρα αργότερα, η Google earth εντόπισε αυξημένη δραστηριότητα στη Βιβλιοθήκη του 3^{ου} Γυμνασίου Αγ. Βαρβάρας, πράγμα που οδηγεί στο συμπέρασμα πως η αντίδραση στην είδηση υπήρξε άμεση:

Η πρώτη αράδα - που δεν μπορεί να διαβαστεί, βλέπε μουβ βελάκι - λέει με μικρά γραμματάκια αυτό που επαναλαμβάνεται με κεφαλαία στην τελευταία αράδα.

Νερό: Γαιομορφοποίηση. Νερό: Υδροπονικές καλλιέργειες. Νερό: Πυραυλικά καύσιμα.

ΝΕΡΟ ΣΤΟΝ ΑΡΗ – ΕΛΠΙΔΑ ΣΤΗ ΓΗ

Έπειτα από αυτό, από 12/10 έως 23/10 παρουσιάστηκαν τα βιβλία:

Ο Πόλεμος των κόσμων, του Χέρμπερτ Τζορτζ Ουέλς

και

Εμείς, οι Αρειανοί, του Φίλιπ Ντικ.

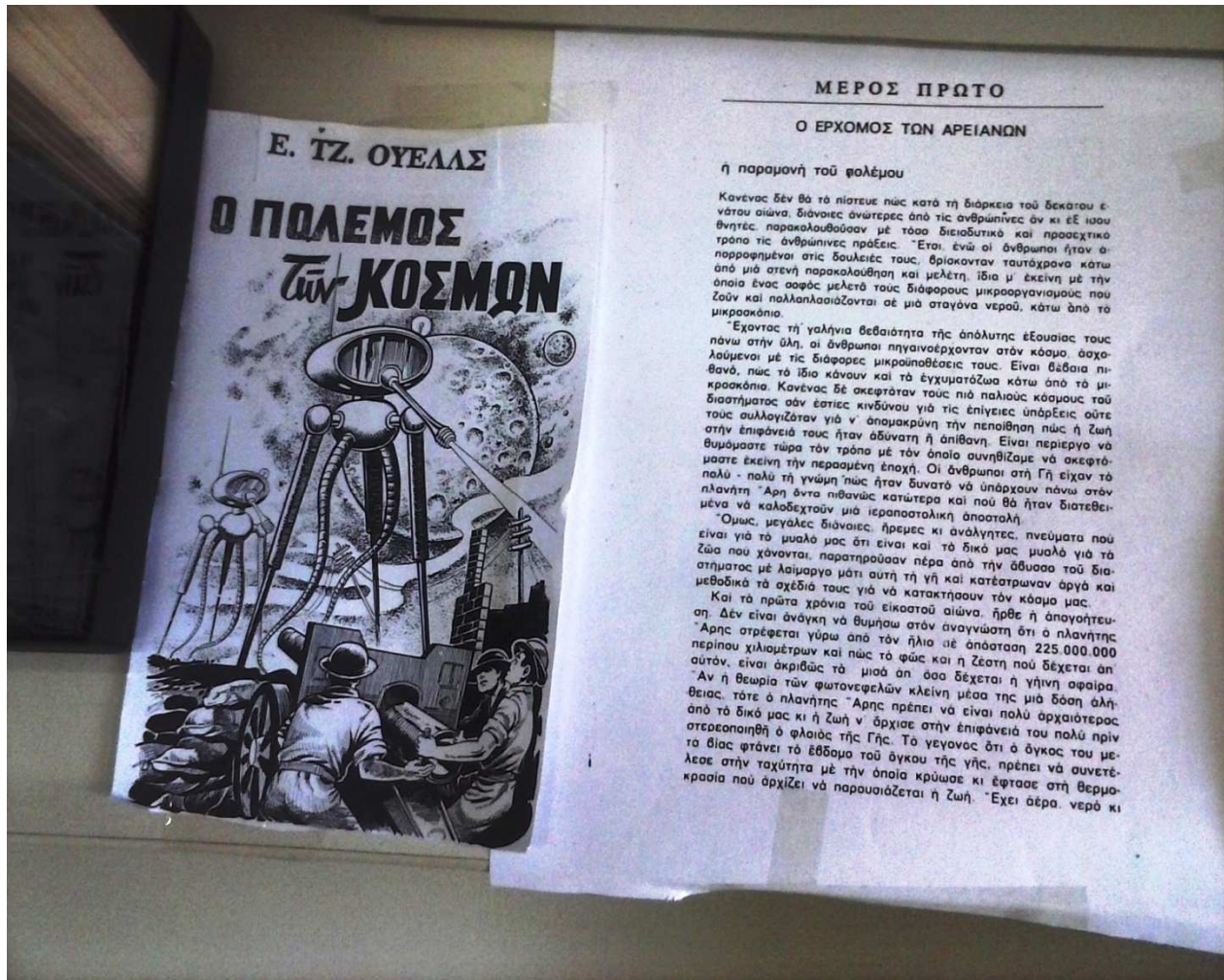
Ποιος προσέχει το βιβλίο, μπροστά σε αυτό που υπάρχει στη μίνι-βιτρίνα της βιτρίνας; Όλοι ξέρουν το Millennium Falcon από το Star Wars, αλλά πολύ λίγοι τον Φίλιπ Ντικ.

Δηλαδή:

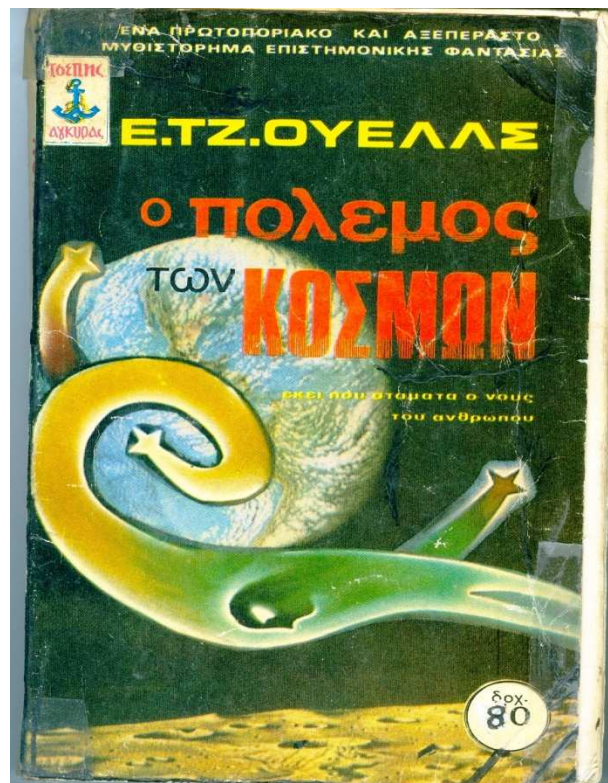

Ο *Πόλεμος των κόσμων* εκδόθηκε το 1898. Περιγράφει τις εμπειρίες ενός ανώνυμου αφηγητή ο οποίος διασχίζει τα προάστια του Λονδίνου ενώ η Αγγλία δέχεται επίθεση από Αρειανούς. Ανώνυμοι παραμένουν και οι υπόλοιποι γήινοι χαρακτήρες: Η γυναίκα του αφηγητή, ο υστερικός, κοιλιόδουλος κληρικός, το πανικόβλητο πλήθος, οι στρατιωτικοί.

Το μυθιστόρημα έχει ερμηνευθεί ποικιλοτρόπως ως σχόλιο πάνω στην εξελικτική θεωρία, τον βρετανικό ιμπεριαλισμό, τους φόβους και τις προκαταλήψεις της βικτωριανής εποχής - διαλέγετε και παίρνετε. Αυτό που σίγουρα αποκαλύπτει είναι οι αδυναμίες του πολιτισμού μας, στο πεδίο του ανθρωπισμού κυρίως.

Με αυτό εγκαινιάστηκαν όλα τα μεταγενέστερα λογοτεχνικά, κινηματογραφικά κλισέ που χαρακτήρισαν την επιστημονική φαντασία. Η εισβολή κακών εξωγήινων που απειλούν την ανθρωπότητα, οι μοναχικοί ήρωες, οι φονικές ακτίνες, η ασυμβατότητα γήινης - εξωγήινης ζωής, κ.λπ.. Αυτό που το κάνει μοναδικό είναι πως εδώ όλα συμβαίνουν για πρώτη φορά. Στα ελληνικά έχει γνωρίσει αλληπάλληλες εκδόσεις.

Σε διάφορες εκδοχές.

Παλιό, πολυδιαβασμένο και αγαπημένο. Βλέπετε τη σκουριά στους συνδετήρες; Το κιτρινωμένο χαρτί;

Έργο που πατάει γερά πάνω στις σπουδές βιολογίας που έκανε ο συγγραφέας του κοντά στον συνεχιστή του Δαρβίνου, καθηγητή Τόμας Χάξλεϊ (όχι, ο Άλντους Χάξλεϊ του Γενναίου, νέου κόσμου, αυτός ήταν ο εγγονός του) .

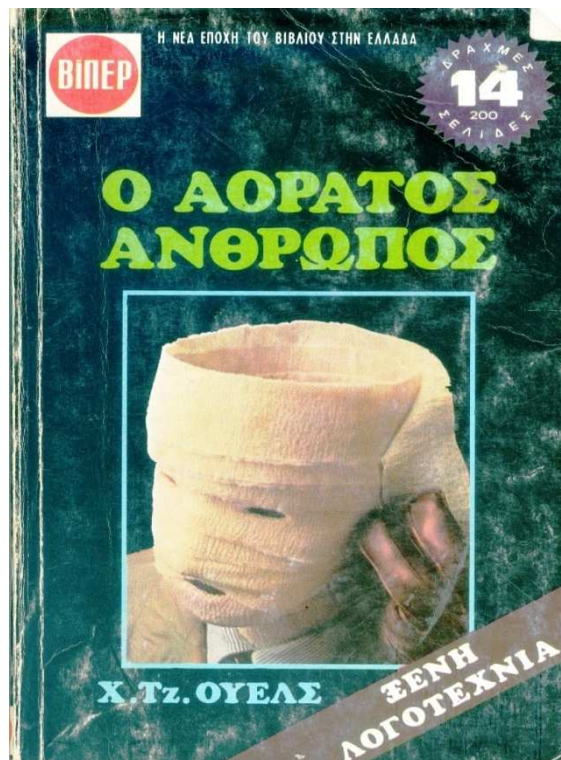

Γλυπτό ύψους επτά μέτρων το οποίο απεικονίζει μια τρίποδη πολεμική μηχανή κατασκευασμένη με βάση την περιγραφή στον Πόλεμο των κόσμων. Βρίσκεται στο Γουόκινγκ.

Ο Γουέλς ως συγγραφέας και κοινωνικός μεταρρυθμιστής, υπήρξε μέλος της Φαβιανής εταιρείας, μιας πρώιμης σοσιαλιστικής οργάνωσης, οπότε είναι φυσικό στη συγγραφή μυθιστορημάτων με ουτοπίες,

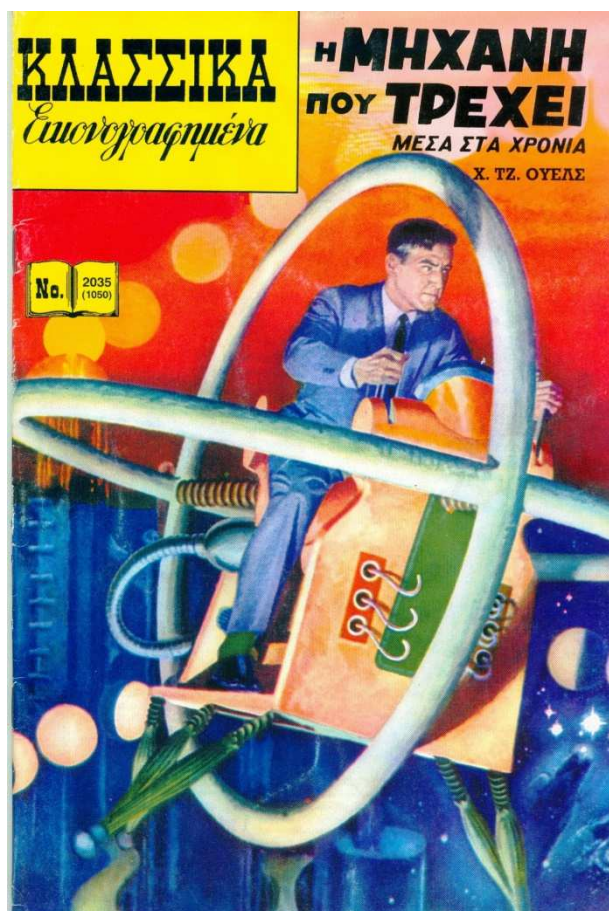
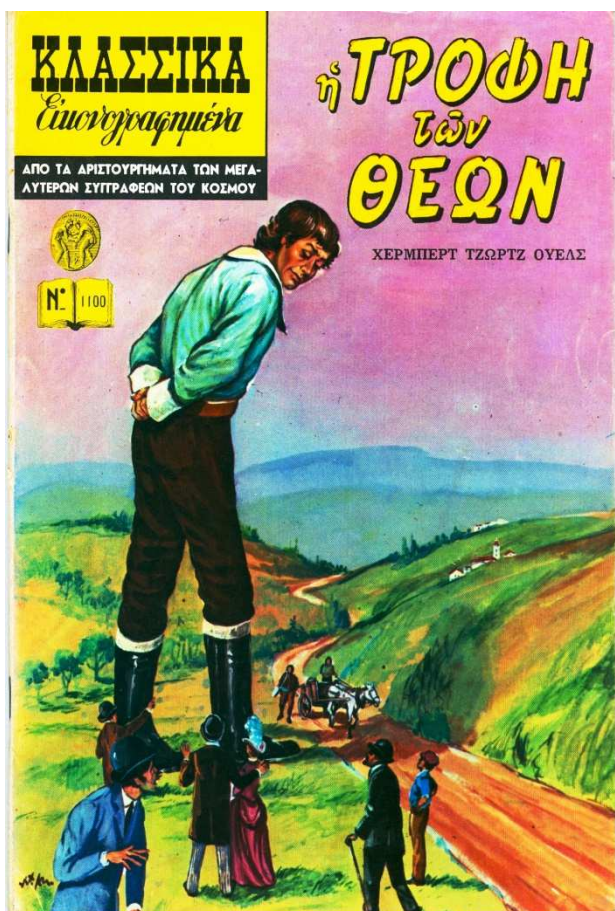

και αλαζονικούς επιστήμονες,

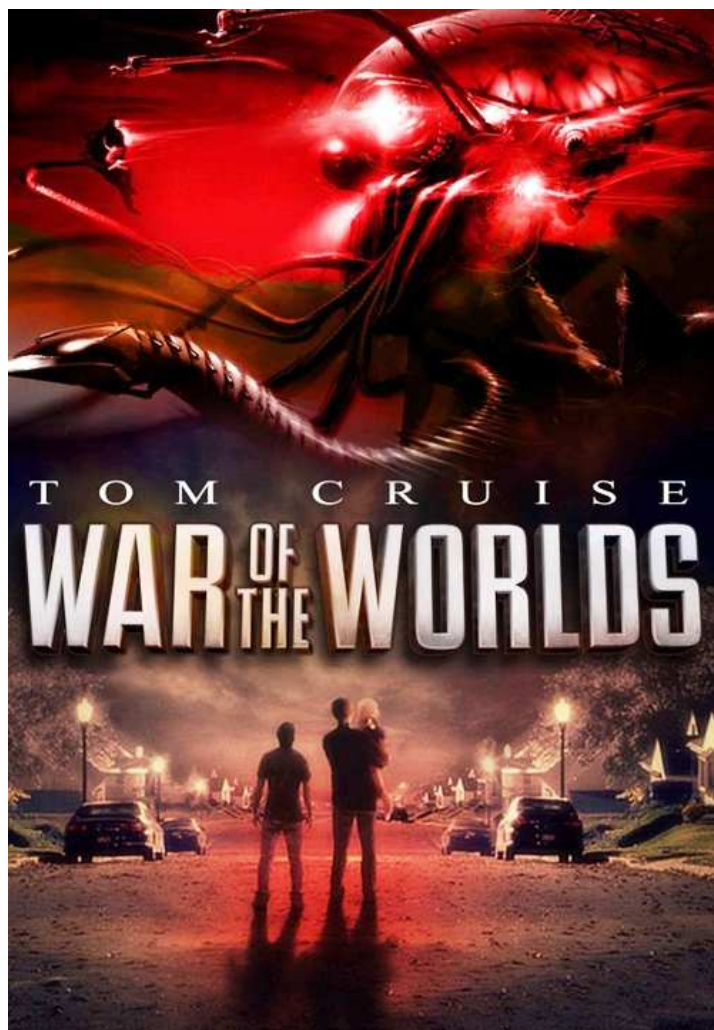

να απηχούνται οι ριζοσπαστικές του αντιλήψεις.

Οι λιθόγραφες εκδόσεις των «Κλασικών Εικονογραφημένων» λατρεύουν τον Χέρμπερτ Τζ. Ουέλς. Γενεές παιδιών τον γνώρισαν μέσα από αυτές. Και πραγματικά έκαναν σπουδαία δουλειά.

Η κινηματογραφική μεταφορά του 2005 σε σκηνοθεσία Στίβεν Σπίλμπεργκ με πρωταγωνιστή τον Τομ Κρουζ, αποτελεί σκληρο διεκδικητή του τίτλου «Τίποτε το ιδιαίτερο». Το μυθιστόρημα αυτό μπορεί κατά τη γνώμη μας να σταθεί ως καλλιτεχνικό έργο μόνο με φόντο τη βικτωριανή Αγγλία. Η «σύγχρονη ματιά» το ζήμιωσε ανεπανόρθωτα παρά το φανταχτερό καστ και τον μεγάλο σκηνοθέτη.

Αν ήταν να μιλήσουμε για τη σημαντική σχέση του Χέρμπερτ Τζ. Ουέλς με μεγάλο σκηνοθέτη, δεν θα αναφέραμε τον Σπίλμπεργκ, αλλά τον Όρσον Ουέλς (ναι, τον ξανασυναντήσαμε στο σάιτ μας όταν παρουσιάσαμε την *Τζέιν Έιρ*)

Να τι συνέβη (Β΄):

Ήταν παραμονή του Halloween 1938, στη Νέα Υόρκη όταν ο εικοσιτριάχρονος ηθοποιός Όρσον Ουέλς (συνωνυμία και σύμπτωση) παρουσίασε από το σταθμό NBC...

Για μια στιγμή...

Στη Βικιπαίδεια υπάρχει πλήρης εξιστόρηση του γεγονότος. Ποιος ο λόγος να την αντιγράψουμε;

Αλλά στις παραπομπές της Βικιπαίδεια περιλαμβάνεται το τεύχος 1025 των «Κλασικών Εικονογραφημένων» από το οποίο δείξαμε ήδη την πρώτη σελίδα του *Πολέμου των Κόσμων*. Και ποιος ο λόγος να χρησιμοποιήσουμε για παραπομπή την Βικιπαίδεια, τη στιγμή που διαθέτουμε το τεύχος το οποίο η Βικιπαίδεια χρησιμοποίησε για παραπομπή και το οποίο μπορεί να χρησιμεύσει και για δική μας παραπομπή, χωρίς να έχουμε ανάγκη τις διαδικτυακές παραπομπές, με τον όρο να μην μας ενοχλούν οι κιτρινωμένες από τον χρόνο παραπομπές;

ΕΝΑΣ ΠΟΛΕΜΟΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΓΙΝΕ ΠΟΤΕ

● ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ Ουέλς είχε ειπή κάπο-
τε πώς τὰ φανταστικά του μυθιστορήμα-
τα δὲν ἔπρεπε νὰ θεωροῦνται πραγματικά πα-
ρὰ νὰ διαβάζωνται ὡς ἓνα συναρπαστικό ὄ-
νειρο.

Ἄλλὰ τὸ συναρπαστικό ὄνειρο ἔγινε κά-
ποτε τρομερὸς ἐφιάλτης γιὰ χιλιάδες Ἀμε-
ρικανούς.

Στις 30 Ὀκτωβρίου 1938, κάποια Κυρια-
κή, ἀναγγεῖλανε οἱ ἐφημερίδες ὅλης τῆς Ἀ-
μερικής πὼς ἀπὸ τις 8 ὡς
τις 9 τὸ θράδυ θὰ μετέδιδε
τὸ ραδιόφωνο μερικές σκη-
νές ἀπὸ τὸ ἔργο τοῦ Ουέλς
«Ὁ πόλεμος τῶν δύο κό-
σμων».

Ὅταν ἀνοίξαν οἱ ἀκροα-
ταὶ τὰ ραδιόφωνα τους ἄ-
κουσαν τὴν ἀκόλουθη ἀνα-
κοίνωση:

«Ἡ ραδιοφωνικὴ ἑταιρία
Κολούμπια καὶ οἱ συνεργα-
ζόμενες μαζί της ἑταιρίες,
σὰς παρουσιάζουν τὸν Ὁρ-
σον Ουέλς καὶ τοὺς συντρό-
φους του στὸ ἔργο τοῦ συ-
γγραφέως Ουέλς: «Ὁ πόλεμος τῶν δύο κό-
σμων».

Ἔστερα ἄρχισε ἡ ἐκπομπή.

Ἡ μετάδοση γινότανε μὲ τέτοιο τρόπο, ὥ-
στε οἱ ἀκροαταὶ εἶχανε τὴν ἐντύπωση πὼς ὁ
ἐκφωνητὴς μιλοῦσε γιὰ ἀληθινές σκηνές πού
διαδραματίζονταν μπροστά στα μάτια του.
Πότε-πότε διακόπτονταν ἡ ἐκπομπή γιὰ νὰ
συνεχισθῇ σὲ λίγο μὲ νεώτερες σκηνές.

Ξαφνικά ἔγινε μιὰ ἀκόμη διακοπή, ὅπως
ὅταν πρόκειται νὰ μεταδοθῇ κάποια ἐξαιρε-
τικά ἐνδιαφέρουσα εἴδηση, καὶ ὁ ἐκφωνητὴς
ἀκούστηκε νὰ λέη:

«Ἐπάνω στὸν πλανήτη Ἄρη παρατηροῦν-
ται ἀλλεπάλληλες μυστηριώδεις ἐκρήξεις».

Σὲ λίγο ἀκολούθησε καινούργια μετάδοση.

«Ἐνας μετεωρόλιθος ἔπεσε πρὸ ὀλίγου στὴ
γῆ» καὶ γιὰ νὰ γίνῃ ἡ ἐκπομπή ἀκόμη πιὸ ἐν-
διαφέρουσα, εἶπε ὁ ἐκφωνητὴς πὼς ὁ μετεω-
ρόλιθος ἔπεσε στὴν Ἀμερική, κοντὰ στὴν πό-
λη Πρίνστον τῆς Νέας Ἰερσέης, ἐνῶ στὸ μυ-
θιστόρημα τοῦ Ουέλς ἀναφέρεται πὼς ὁ με-
τεωρόλιθος εἶχε πέσει στὴν Ἀγγλία.

Ἀκολούθησε ἡ ἀνακοίνωση πὼς δὲν ἐπρό-
κειτο γιὰ μετεωρόλιθο παρὰ γιὰ ἓνα κύλιν-
δρο μέσα ἀπὸ τὸν ὁποῖο βγήκανε ἄνθρωποι
ἀπὸ τὸν Ἄρη. Ἦταν ὀπλισμένοι μὲ μιὰ φο-

βερὴ καυστικὴ ἀχτίνα πού ἔκαιγε ὅ,τι θρι-
σκότανε μπροστά της. Πολλοὶ ἄνθρωποι σκο-
τώθηκαν ἀπὸ αὐτὴν κι' οἱ Ἀρειανοὶ θαδίζανε
πρὸς τὴν Ν. Ἰόρκη.

Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκπομπῆς αὐτῆς ἦταν
νὰ καταληφθοῦν οἱ Ἀμερικανοὶ ἀπ' ἄκρη σ'
ἄκρη τῆς χώρας ἀπὸ ἓνα φοβερό πανικό. Πολ-
λοὶ ἀκροατὲς δὲν εἶχανε ἀκούσει πὼς πρό-
κειται γιὰ ραδιοφωνοθεσία καὶ νομίσανε πὼς
ὅσα ἄκουγαν ἦταν ἀληθινά.

Οἱ κάτοικοι τῆς Ν. Ἰερ-
σέης καὶ τῆς Ν. Ἰόρκης πι-
στέψανε πὼς ἦταν ὁ πρῶ-
τος στόχος τῶν Ἀρειανῶν
καὶ τρομοκρατήθηκαν. Γέ-
ροι, νέοι καὶ παιδιὰ ἐτοιμά-
στηκαν νὰ φύγουν παίρνον-
τας μαζί τους ὅ,τι πιὸ πο-
λύτιμο εἶχανε. Τὰ τηλέφω-
να τῆς ἀστυνομίας, τῶν ἐ-
φημερίδων καὶ τῆς ραδιο-
φωνικῆς ἑταιρίας δὲν πρό-
φθαιναν ν' ἀπαντᾶνε στις ἀ-
γωνιώδεις ἐρωτήσεις τοῦ
κοινοῦ. Οἱ περισσότεροὶ
ρῶτούσανε πού ἔπρεπε νὰ
καταφύγουνε γιὰ περισσό-

τερη ἀσφάλεια.

Ἡ φαντασία συμπλήρωνε τὸν πανικό. Κά-
ποιος θεθαίωσε ὅτι ἡ ἀστυνομία εἶχε θγάλει
διαταγὴ νὰ ἐκκενωθῇ ἀμέσως ἡ Νέα Ἰόρκη.
Ἄλλος ἀνέφερε πὼς εἶδε ἐχθρικά ἀεροπλάνα
νὰ πετᾶνε ἐπάνω ἀπὸ τὸν ποταμὸ Οὐδσων.
Καὶ ἄλλος εἶπε πὼς εἶχε ἰδῆ μὲ τὰ μάτια του
τοὺς καπνοὺς τῆς μάχης ἀνάμεσα στοὺς Ἀ-
ρειανούς καὶ στὸν ἀμερικανικὸ στρατό.

Γιατροὶ καὶ νοσοκόμοι τηλεφωνοῦσαν στὸ
νοσοκομεῖα γιὰ νὰ προσφέρουν ἐθελοντικὲς
ὑπηρεσίες καὶ μερικοὶ δημοτικοὶ ὑπάλληλοι
ἄρχισαν νὰ καταστρώνουν σχέδια γιὰ τὴν ἐκ-
κένωση τῆς Ν. Ἰόρκης.

Ἀπὸ ὅλες τις ἄλλες ἀμερικανικὲς περιοχὲς
φθάνανε τηλεγραφήματα καὶ τηλεφωνήματα
συγγενῶν καὶ φίλων πού ἀγωνιοῦσαν γιὰ τὴν
τύχη τῶν δικῶν τους. Καὶ ὅλοι ἀναρωτιόνταν
ἂν οἱ εἰσβολεῖς κατακτοῦσαν ὅλη τὴν Ἀμε-
ρική καὶ τὸν Καναδά.

Κάποια γυναίκα ἀπὸ τὸ Ὁχάιο τηλεφώνη-
σε σὲ μιὰ ἐφημερίδα καὶ ρώτησε ποιά ὥρα
ἀκριβῶς θὰ ἐρχόταν τὸ τέλος τοῦ κόσμου.
Μιὰ ἄλλη, στὴν Πενσυλβανία, τὴν βρῆκε ὁ
ἄνδρας της τὴν στιγμή πού ἐτοιμαζόταν νὰ
πιῇ δηλητήριο, λέγοντας «Καλύτερα νὰ πε-
θάνω ἔτσι».

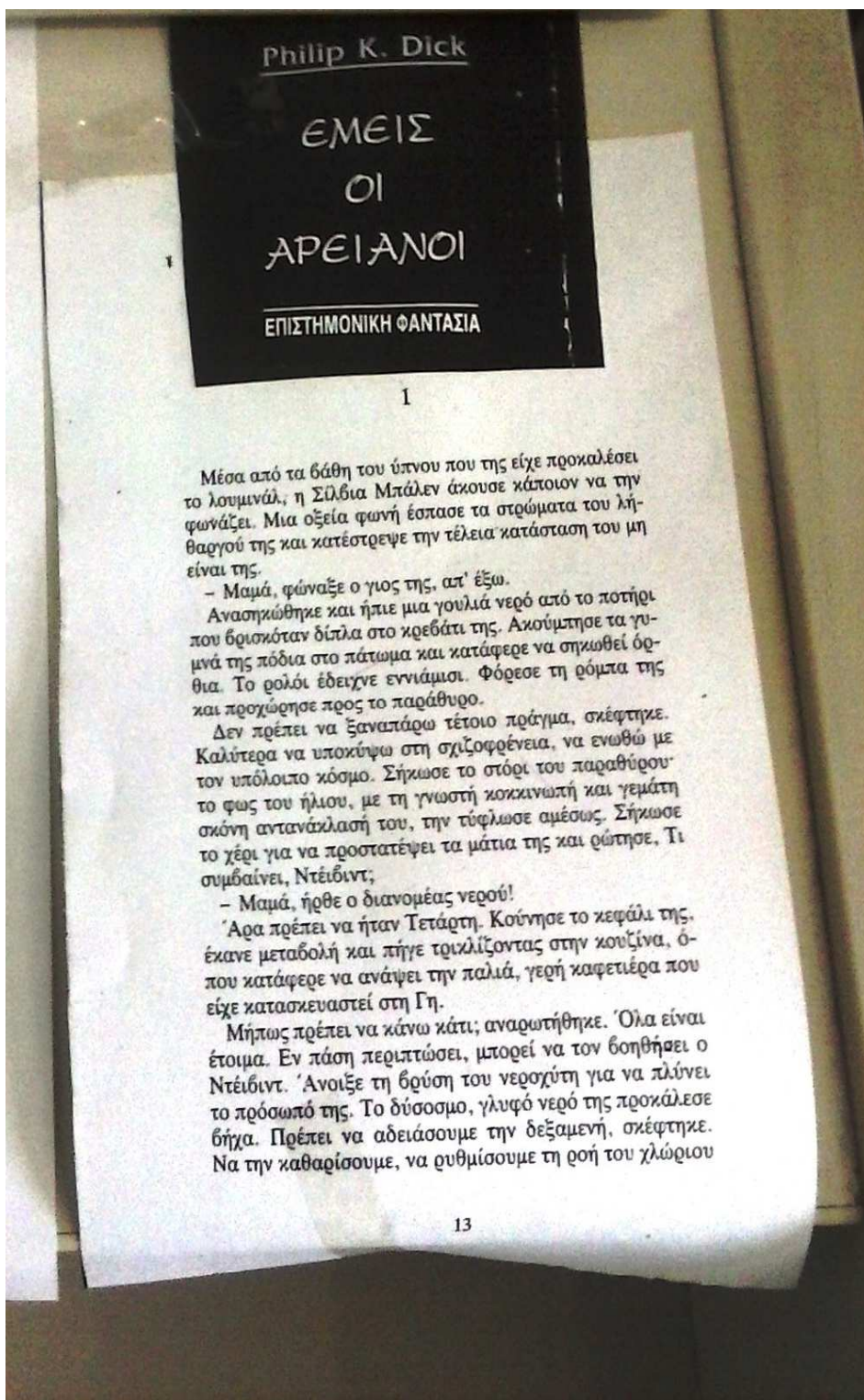

Σε κάνει να προβληματίζεσαι για τη δύναμη των μέσων μαζικής ενημέρωσης.

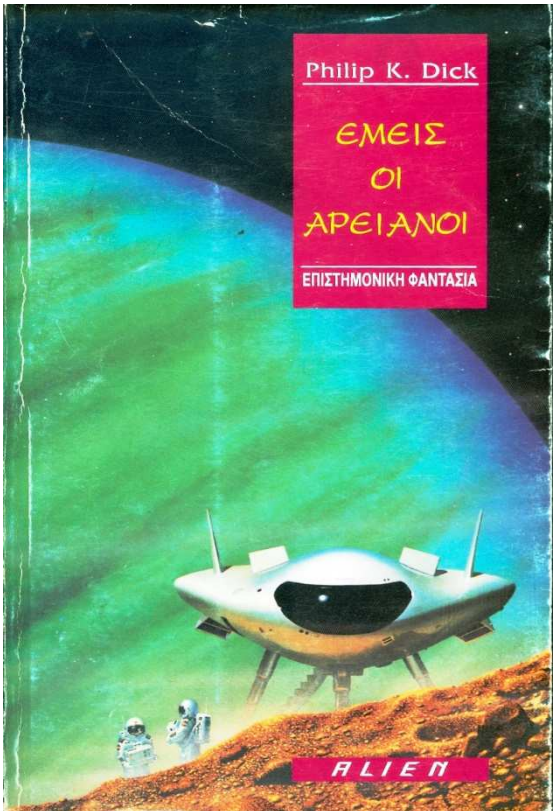
Και κλείνουμε με το σχόλιο που έκανε επιστρέφοντας το βιβλίο, ο μαθητής μας που το δανείστηκε πρώτος: «Ήταν φοβερό!».

Το *Εμείς οι Αρειανοί* δεν ήταν τόσο τυχερό. Ακόμα δεν το έχει ζητήσει κανείς για δανεισμό, αν και πολλοί ζήτησαν να τους δώσουμε το Millennium falcon.

Και δικαίως. Ο Φίλιπ Ντικ είναι υπόθεση... Λυκείου. Όσον αφορά τις απαιτήσεις νοητικής πρόσληψης του έργου του, όχι πως είναι ακατάλληλος δι' ανηλίκους. Πολλά βιβλία του στηρίζονται σε μεταφυσικούς προβληματισμούς πάνω στον πώς αντιλαμβανόμαστε τον υλικό κόσμο (παράλληλα σύμπαντα, πολλαπλές πραγματικότητες κ.λπ), άλλα περιγράφουν προβλήματα καθημερινών –και συνήθως δυστυχισμένων – ανθρώπων σε περιβάλλον επιστημονικής φαντασίας.

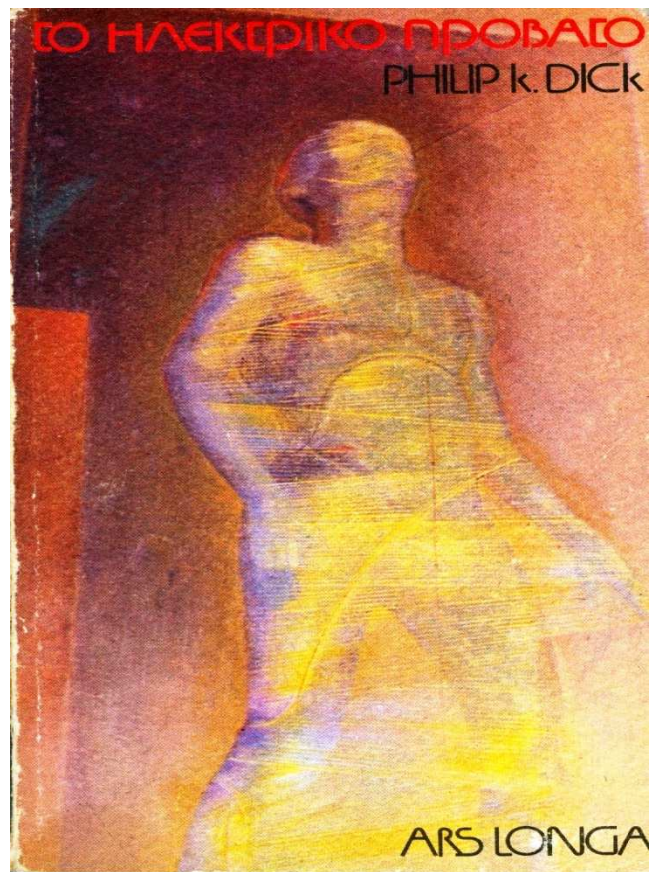
Μια γεύση από το οπισθόφυλλο δίνει μια ιδέα πως επιστημονική φαντασία δεν σημαίνει υποχρεωτικά διαστημόπλοια με φωτάκια σα χριστουγεννιάτικα δέντρα και γουρλομάτηδες πλοκαμοειδείς εξωγήινοι.

Ο Μάνφρεντ Στάνιερ ήταν δέκα χρονών, ένα αντιστικό αγόρι στον Άρη, που οι γήινες αρχές θα το ήθελαν νεκρό. Αλλά ο Άρνι Κότ είχε άλλα σχέδια γι' αυτό. Η επιστήμη είχε ανακαλύψει μια περίεργη διαταραχή στην αντίληψη που είχε ο Μάνφρεντ για το χρόνο μια διαταραχή που στην πραγματικότητα, με την κατάλληλη εκπαίδευση θα μπορούσε να αποκαλύψει το μέλλον. Η γνώση του για το τι πρόκειται να γίνει σ' αυτό θα σήμαινε πολλά χρήματα σ' ένα επιδέξιο εκμεταλλευτή όπως ο Κότ. Το μόνο που είχε να κάνει ήταν να βρει έναν τρόπο να ελέγξει το Μάνφρεντ.

Ένας άνθρωπος θα μπορούσε να φτάσει πολύ μακριά με την κατάλληλη εκπαίδευση στη συγκεκριμένη περίπτωση, το διανοητικά άρρωστο παιδί με τα παράξενα ταλέντα. Αλλά ο Κότ δεν φαντάστηκε ότι κάπου στην πορεία του σχεδίου του καραδοκούσε το λάθος. Και αυτό ήταν το πρώτο του λάθος.

Πολλά έργα του Φίλιπ Ντικ έχουν μεταφερθεί στον κινηματογράφο, αρχής γενομένης από το Blade Runner σε σκηνοθεσία Ρίντλεϊ Σκοτ.

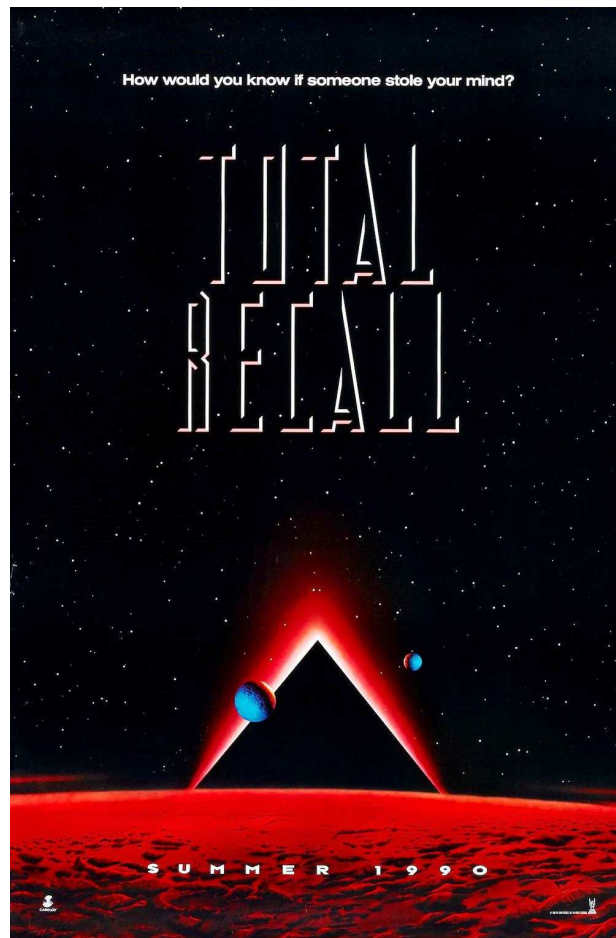
Κυκλοφόρησε το 1982, χρονιά που πέθανε ο συγγραφέας. Το μυθιστόρημα στο οποίο στηρίζεται

γράφτηκε το 1968.

Εύπνησε – κι ήθελε τον Άρη. Οι κοιλάδες, σκέφτηκε. Πώς θα 'ταν άραγε να τις διαβαίνεις αργά, κοπιαστικά; Μεγάλες, απέραντες: το όνειρο φούντωνε μέσα του καθώς ξυπνούσε, το όνειρο και ο πόθος. Σχεδόν ένιωθε να τον περιβάλλει εκείνος ο κόσμος, που μόνο κυβερνητικοί πράκτορες κι ανώτεροι αξιωματούχοι είχαν δει. Ένας κλητήρας σαν κι αυτόν; Σε καμία περίπτωση.

Η εναρκτήρια παράγραφος από το διήγημα «Το θυμόμαστε για σας» (1966). Στον κινηματογράφο έχει μεταφερθεί με τον τίτλο «Ολική επαναφορά».

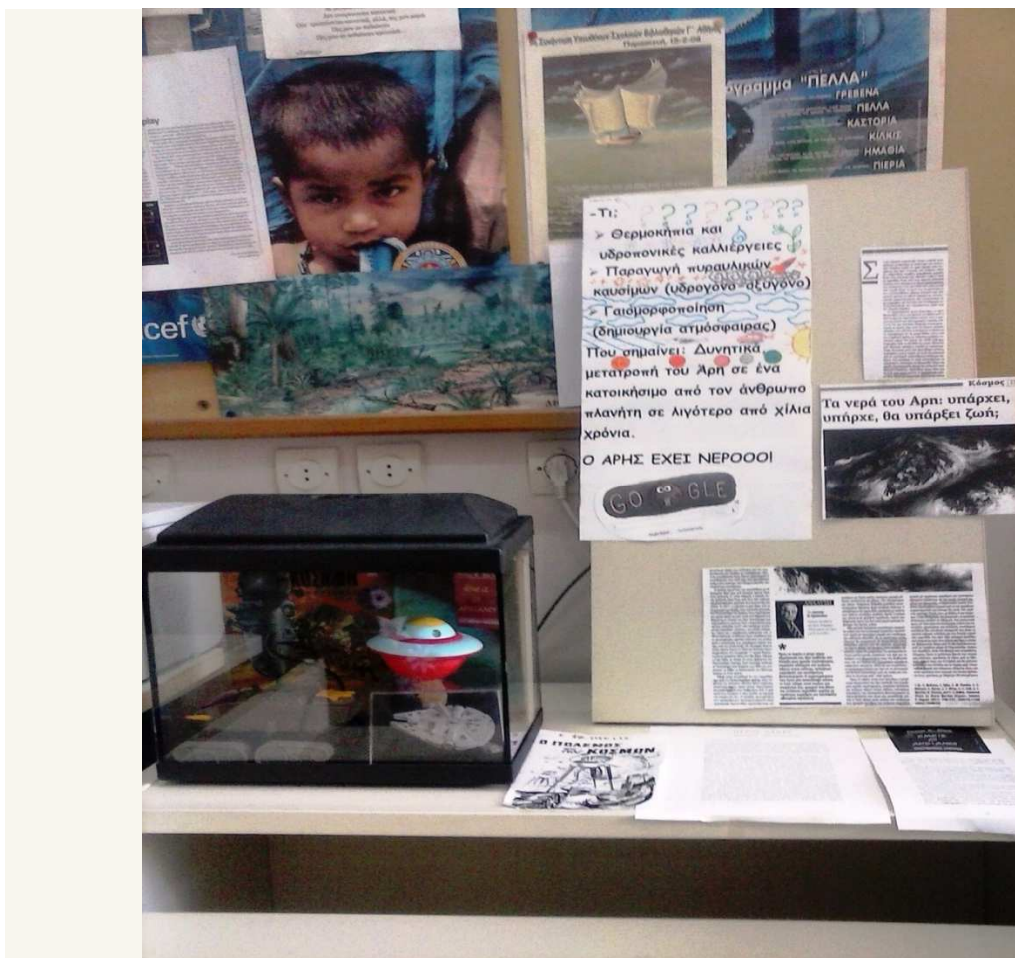
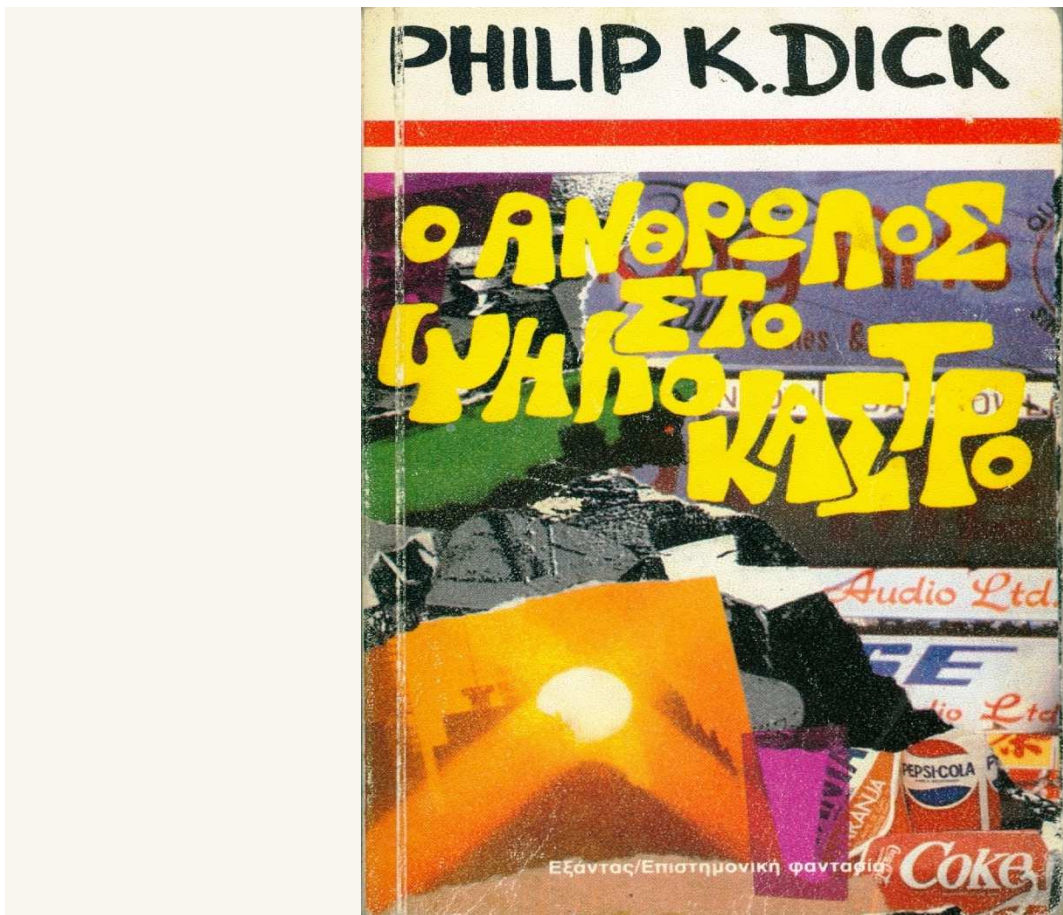
Το διήγημα «Έκθεση μειοψηφίας» (1956) έγινε ταινία το 2002 με πρωταγωνιστή τον Τομ Κρουζ.

Όλα τα παραπάνω έχουν ένα κοινό: Ξώφαλτη μόνο σχέση με το λογοτεχνικό κείμενο. Πώς να το κάνουμε, η πρόζα του Φίλιπ Ντικ δεν είναι για κινηματογραφική μεταφορά. Εντούτοις, για κάποιο λόγο, όλοι επιμένουν.

Και το καλύτερο για το τέλος: Εμβληματικό έργο εναλλακτικής ιστορίας, *Ο άνθρωπος στο ψηλό κάστρο* έχει χαρακτηριστεί το αριστούργημά του. Περιγράφει ένα παράλληλο σύμπαν: Οι Γιαπωνέζοι στην Καλιφόρνια, οι Ναζί στη Νέα Υόρκη, οι Σύμμαχοι έχασαν τον Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο και ο Άξονας απλώθηκε σ' όλη τη Γη, κατακτά το φεγγάρι και τους πλανήτες. Κι ένας συγγραφέας, κρυμμένος κάπου στα Βραχώδη Όρη, περιγράφει έναν κόσμο όπου *οι Σύμμαχοι κέρδισαν τον πόλεμο*. Μια αλληλοδιαδοχή ψευδαίσθησης και πραγματικότητας γύρω από ένα σμάρι απελπισμένων ανθρώπων που προσπαθούν να κατακτήσουν τη δική τους αλήθεια. Ο όρος «εναλλακτική ιστορία» αφορά έργα τα οποία ξεδιπλώνονται πάνω στην υπόθεση «Τι θα γινόταν αν...» Ο ίδιος ο Φίλιπ Ντικ είχε πει κάποτε πως προτιμά τα έργα του να είναι τύπου «Ω, Θεέ μου! Τι θα γινόταν αν...» Ένα τέτοιο είναι αυτό που μόλις αναφέραμε.

Προσφάτως το Μετρό τη Νέα Υόρκης γέμισε ναζιστικά σύμβολα με αφορμή τη διαφήμιση του ομώνυμου σίριαλ, το οποίο πρόκειται να προβληθεί μέσα στο χρόνο. Αποσύρθηκαν αυθημερόν έπειτα από τα κύματα αγανάκτησης που ξεσήκωσαν, αγανάκτηση που θα συμμεριζόταν και ο συγγραφέας εάν ζούσε. Δεν μπαίνει, βέβαια, θέμα να γίνει εδώ ανάρτηση με φωτογραφίες αυτής της φρικαλεότητας (και ποιος, για όνομα του Θεού, έδωσε έγκριση για κάτι τέτοιο;) Αντί γι' αυτό, ορίστε το εξώφυλλο της εξαντλημένης πλέον πρώτης έκδοσης στα ελληνικά από τον «Εξάντα».

Συνολική άποψη της εβδομάδας επιστημονικής φαντασίας της βιτρίνας μας